

समाज भूषण बाबूराव उर्फ अप्पासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

सत्रांत परिक्षा २०१७-२०१८

विषय - मराठी (सामान्य स्तर (G-3))

'विचारधारा' - संपा - डॉ. स्नेहल तावरे, डॉ. भास्कर शेळके

तृतीय वर्ष कला

वेळ - २ तास

गुण - ६०

सूचना १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालीलपैकी प्रत्येक गटातील एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

८

अ) १. ग्रंथ परीक्षण करताना कोणत्या घटकांचा समावेश करावा.

किंवा

२. ग्रंथ परीक्षणाची उद्दीष्टे स्पष्ट करा.

ब) तुम्ही वाचलेल्या कोणत्याही एका ग्रंथाचे परीक्षण करा.

७

प्र.२ अ) खालीलपैकी प्रत्येक गटातील पाच प्रश्नांची उत्तरे वीस शब्दांपर्यंत लिहा.

२०

अ) १. निबंध म्हणजे काय ?

२. निबंधाचे प्रकार लिहा.

३. निबंधाची भाषा कशी असावी ?

४. मराठीतील दोन निबंधकारांची नावे लिहा.

५. निबंध हा वाङ्मय प्रकार कोणत्या कालखंडात सुरू झाला.

६. निबंधमालेचे जनक कोण ?

७. मराठीतील दोन लघुनिबंधकारांची नावे लिहा.

ब) १. मराठीमध्ये आलेले पाच परभाषेतील शब्द लिहा.

२. वा. म. जोशी यांनी 'संदेश' या पाठाच्या शेवटी कोणते उत्तर दिले आहे.

३. भूतकाळाच्या पारंब्याचे लेखक कोण ?

४. चाळीशीचे घर म्हणजे काय ?

५. कॅलेंडरमध्ये रविवारचा रंग कोणता असतो ?

६. बुद्धिभेद करू नये असे कोणत्या पाठात म्हटले आहे ?

७. उषेच्या लग्नप्रसंगी देवांनी कोणती भेट दिली.

प्र.३ खालीलपैकी प्रत्येक गटातील एका प्रश्नाचे उत्तर ५० शब्दांपर्यंत लिहा.

अ) १. निबंध या वाङ्मय प्रकाराची वैशिष्ट्ये थोडक्यात लिहा.

१०

किंवा

२. निबंध परंपरेच्या विकासाची वाटचाल थोडक्यात लिहा.

ब) १. साहित्य हे कलांचे उगमस्थान आहे असे डॉ. रावसाहेब कसबे का म्हणतात ?

किंवा

२. शिवकालीन परिस्थिती आणि आजची परिस्थिती यांचे तौलनिक चित्रण रा. ना. चव्हाण कसे करतात ? स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे २०० शब्दांत लिहा.

१५

१. 'सुगंधाची कळा' या लेखातील दुर्गा भागवत यांच्या विविध अनुभूतींचा परामर्श घ्या.

२. विठ्ठल रामजी शिंदे यांचे विचार थोडक्यात लिहा.

३. नाना शंकरशेठ यांचे सामाजिक कार्य स्पष्ट करा.

४. 'मराठी भाषेच्या उज्वल भविष्यासाठी' या लेखाच्या आधारे उच्च शिक्षण क्षेत्राच्या अभ्यासक्रमातील भाषेचे महत्त्व विशद करा.